

تدوین راهبردهای ساماندهی منطقه تاریخی- فرهنگی تبریز (منطقه ۸ شهرداری تبریز) به روش SWOT

الهام سبحانی

۱- کارشناس ارشد طراحی و برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای، e.sobhani@srbiau.ac.ir

چکیده

منطقه تاریخی-فرهنگی تبریز، هسته تاریخی و مرکزی کلانشهر تبریز و بخش مهمی از سرمایه‌ی فرهنگی و تاریخی شهر می‌باشد. گذر زمان موجب دگرگونی‌های اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی شده و شهر تبریز به عنوان تبلور کالبدی این دگرگونی‌ها عمل کرده است. دگرگونی‌های موجود سبب بروز مشکلات و نابسامانی‌هایی در این منطقه شهری شده است. هدف از این مقاله تدوین راهبردهای ساماندهی منطقه تاریخی-فرهنگی شهر تبریز به روش تکنیک سوات می‌باشد. برای دستیابی به این هدف منطقه مورد مطالعه شناسایی می‌گردد. مبانی و مفاهیم اولیه تکنیک سوات تبیین شده و منطقه مورد مطالعه توسط این تکنیک سنجیده می‌شود. عوامل درونی (قدرت و ضعف) و عوامل بیرونی (فرصت و تهدید) در قالب ابعاد کالبدی، تاریخی-فرهنگی، اقتصادی، مدیریت و مشارکت شناسایی می‌گردد. بر اساس سنجش وضعیت صورت گرفته و با هدف کاهش ضعف و تهدیدها و استفاده هرچه بیشتر از قدرت و فرصت‌های موجود در منطقه، راهبردهای ساماندهی تدوین می‌گردند.

واژه‌های کلیدی: ساماندهی، منطقه تاریخی-فرهنگی، تکنیک سوات، عوامل درونی، عوامل بیرونی

۱- مقدمه

موقعیت جغرافیایی تبریز با کلیه عوامل فیزیکی، اقتصادی و انسانی، به‌ویژه با مرزهای سیاسی و فرهنگی موجود در ناحیه آذربایجان و با راه‌های مواصلاتی داخلی-به‌ویژه خارجی آن- یعنی راه ترانزیتی تبریز به کشورهای همجوار آذربایجان، ارمنستان، ترکیه، عراق و جهت‌گیری راه‌ها از مسیر دره‌هایی که امروز به ندرت آب در آنها جاری است و با انشعاب و امتداد خط آهن سرتاسری ایران از تبریز تا مرزهای آذربایجان و ترکیه مشخص می‌شود و موقعیت چهارراهی به شهر می‌دهد [1]. شهر تبریز از ابتدا در دوران محل کنونی منطقه ۸ شهرداری تبریز شکل گرفته و روند تکاملی و توسعه خود را طی کرده است و نمادها و نشانه‌های تاریخی شهر در این محدوده هنوز جایگاه خود را حفظ کرده است بدین علت به نام منطقه تاریخی فرهنگی تبریز نامگذاری شده است. اطلاعات تفصیلی در خصوص این منطقه در ادامه آورده شده است.